

Matricula Copulatorum

vývoj formy záznamů v říj. kat. matrice oddaných farního obvodu Brutovce v letech 1724 - 1896

Nejstarší záznamy v matrice oddaných z farního obvodu Brutovce jsou z roku 1724. Až do roku 1760 byly záznamy zapisovány latinsky formou krátkých odstavců. Zápis obsahoval den svatby, jméno ženicha, nevěsty a dvou svědků a někdy bylo také připsáno bydliště snoubenců.

1724 - 1759	<i>Anno 1736 Die 9 Novembris</i>	Roku 1736 dne 9 listopadu
	<i>Copulatus est juvenis Stephanus</i>	oddán je mladík Štefan
	<i>Milczak et Marina Bússoka, Testes</i>	Milčák a Marie Biroščáková, svědci
	<i>fuere Joanes Hockicko et Andreas</i>	byli Jan Hockicko a Ondřej
	<i>Momoka ex Brutocz.</i>	Momoka z Brutovců.

Od roku 1760 se pro zápis začala užívat jednoduchá tabulka. Zde byl zapsán rok (*Annus*), datum (*Dies*), snoubenci (*Sponsi*), svědci (*Testes*) a oddávající (*Minister*). Jména jsou vždy zapsána formou jméno-příjmení, v případě vdovce/vdovy je před jméno dopsáno "*viduus/vidua*". Roky jsou uváděny jen na začátku roku. Takto jsou sňatky zapisovány až do roku 1788.

1760 - 1788	<i>Annus</i>	<i>Dies</i>	<i>Sponsi</i>	<i>Testes</i>	<i>Minister</i>

V letech 1789 až 1804 je užívána upravená tabulka. Do prvního sloupce je zapisováno datum (*Mensis et Dies*) a začátkem roku také rok. Do dalšího sloupce jsou zapisována jména snoubenců včetně jejich věku, víry a je také udáno, zda se jedná o mladíka/dívku (*juvenis/virgine*) nebo vdovce/vdovu (*viduus/vidua*). Sloupec "*Testes*" je určen pro zápis jmen svědků. Do následující kolony "*Cum dispensatione Jurisdictionis Ecclesiastica*" jsou zapisována případná povolení k sňatku udělené církví. Oddávající (*Copulans*) je zapsán v poslední kolonce.

1789 - 1804	<i>Mensis et Dies</i>	<i>Contrahentes</i>	<i>Testes</i>	<i>Cum Dispensatione Jurisdictionis Ecclesiastica</i>	<i>Copulans</i>

Další úprava tabulky byla provedena v roce 1805. Jednotlivé kolony byly částečně upraveny a změnilo se jejich pořadí: jména snoubenců a jejich víra (*Contrahentes eorum Religio*), věk (*Ætas*), místo původu (*Locus Originis*), datum sňatku (*Die Mensis quo copulati sunt*), jména svědků (*Testes*), s nebo bez povolení k sňatku (*Cum vel sine Dispensatione*), jméno oddávajícího (*Officians*). Tato podoba tabulky je zachována až do roku 1843, kdy ji nahradila tabulka v maďarštině.

1805 - 1843	<i>Contrahentes eorum Religio</i>	<i>Ætas</i>	<i>Locus Originis</i>	<i>Die Mensis quo copulati sunt</i>	<i>Testes</i>	<i>Cum vel sine Dispensatione</i>	<i>Officians</i>

Maďarské tabulky měly předtištěné kolony a používaly se pouze do roku 1849. Tabulka obsahovala: měsíc a den (*Hó és Nap*), příjmení jméno a náboženství (*Vezeték- és kereszt-neve, vallása*) - dle maďarského zvyku bylo zapisováno jméno vždy ve formě příjmení-jméno; povolání a bydliště (*Polgári állása, származása s lakhelye*), příjmení a jména svědků a jejich povolání (*A' Tanúk vezetékek- és kereszt-neve, polgári állása*), osoba která oddává (*Az összeadó egyházi személy*), prominutí ohlášek či jiných překážek (*A' hirdetéstől vagy más akadályoktól felmentés*), poznámky (*Észrevételek*).

1844 - 1849	<i>Hó és Nap.</i>	<i>A' házasságba összeadottak'</i>		<i>A' Tanúk vezetékek- és kereszt-neve, polgári állása.</i>	<i>Az összeadó egyházi személy.</i>	<i>A' hirdetéstől vagy más akadályoktól felmentés.</i>	<i>Észrevételek.</i>
		<i>Vezeték- és kereszt-neve, vallása.</i>	<i>Polgári állása, származása s lakhelye.</i>				

Počínaje rokem 1850 jsou používány dvoustránkové tabulky. První kolonka byla určena pro číslo zápisu (*Numerus Currens*) a pak následovaly údaje o snoubencích. Ty jsou psány zvlášť pro ženicha (*Sponsi*) a zvlášť pro nevěstu (*Sponsae*). Jedná se o: jméno a postavení (*Nomen et Conditio*), bydliště a číslo domu (*Locus Originis et habitationis Numerus Domus*), víra (*Religio*), věk (*Ætas*), status - svobodný(á)/vdovec resp. vdova (*Status - Coelebs/Viduus resp. Vidua*). Dále následovaly kolony: jména a postavení svědků (*Nomen et Conditio testium*), jméno oddávajícího (*Nomen ex Officium Copulantis*), počet oznámení nebo prominutí ohlášek či udělení povolení k jiným překážkám (*Num promulgati vel dispensati, in bannis vel aliquo impedimento*), poznámky (*Observationes*).

první strana	<i>Num. Curr.</i>	<i>Annus et dies Copula- tionis</i>	<i>S p o n s i</i>						<i>Annus et dies Copula- tionis</i>	<i>S p o n</i>
			<i>Nomen et Conditio</i>	<i>Locus Orig. et Domicili N. Domus</i>	<i>Religio</i>	<i>Ætas</i>	<i>Status</i>			
						<i>Coelebs</i>	<i>Niduus</i>			

1850 - 1865

druhá strana	<i>s a e</i>					<i>Nomen et Conditio testium</i>	<i>Nomen ex Officium Copulantis</i>	<i>Num promulgati vel dispensati, in bannis vel aliquo impedimento?</i>	<i>Observationes</i>
	<i>Locus Orig. et Domicili N. Domus</i>	<i>Religio</i>	<i>Ætas</i>	<i>Status</i>					
			<i>Coelebs</i>	<i>Niduus</i>					

Předchozí forma tabulky byla přibližně v letech 1866 až 1880 nahrazena tabulkou, kde jsou údaje o snoubencích psány do opět stejných kolonek pod sebe - pro ženicha a pod ním pro nevěstu. Ostatní kolony zůstávají bezezměny.

první strana	<i>Num. Curr.</i>	<i>Annus et dies Copula- tionis</i>	<i>S p o n s i</i>					
			<i>Nomen et conditio sponsi et sponsae ac Parentum</i>	<i>Locus Orig. et domicili N. Domus</i>	<i>Religio</i>	<i>Ætas</i>	<i>Status</i>	
						<i>Coelebs</i>	<i>Nid.</i>	

1866 - 1880

druhá strana	<i>Nomen et Conditio testium</i>	<i>Nomen ex Officium Copulantis</i>	<i>Num promulgati vel dispensati, in bannis vel aliquo impedimento?</i>	<i>Observationes</i>

Před rokem 1896 je formulář pro zápis svateb ještě jednou upravován. Prakticky jde o návrat k formuláři z let 1850-1865 s tím, že je odstraněna opakující se kolonka pro datum svatby.

první strana	<i>Num. Curr.</i>	<i>Annus et dies Copula- tionis</i>	<i>S p o n s i</i>						<i>S p o n</i>
			<i>Nomen et Conditio</i>	<i>Locus Orig. et Domicili N. Domus</i>	<i>Religio</i>	<i>Ætas</i>	<i>Status</i>		
						<i>Coelebs</i>	<i>Niduus</i>		

1881 - 1896

druhá strana	<i>s a e</i>					<i>Nomen et Conditio testium</i>	<i>Nomen ex Officium Copulantis</i>	<i>Num promulgati vel dispensati, in bannis vel aliquo impedimento?</i>	<i>Observationes</i>
	<i>Locus Orig. et Domicili N. Domus</i>	<i>Religio</i>	<i>Ætas</i>	<i>Status</i>					
			<i>Coelebs</i>	<i>Niduus</i>					